

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Omavalitsuste rahastamise korraldus on põhiseadusega vastuolus

---

Omavalitsuste rahastamise korraldus on põhiseadusega vastuolus

16. märts 2010

Riigikohus tunnistas põhiseaduse vastaseks selliste seaduste puudumise, mis eristaksid omavalitsustele riiklike kohustuste täitmiseks mõeldud raha kohaliku elu küsimuste lahendamiseks mõeldud rahast.

Riigikohtu üldkogu otsuse kohaselt nõuab põhiseadus, et seadustes oleks täpselt kirjeldatud, millised valdadele ja linnadele pandud kohustused on riiklikud kohustused ja millised on kohalikud. Riiklike kohustuste täitmise kulud tuleb katta riigieelarvest. Seadused peavad eristama riiklike kohustuste täitmiseks ette nähtud raha kohaliku elu küsimuste lahendamiseks mõeldud rahast. Sisuliselt tähendab see seda, et kaht erinevat liiki ülesannete jaoks peavad valdadele ja linnadele olema antud kaks eraldiseisvat rahakotti.

Kuna kehtiv omavalitsuste rahastamise korraldus nendele nõuetele ei vasta, tunnistas Riigikohtu üldkogu selle põhiseadusega vastuolus olevaks.

Tulenevalt Riigikohtu otsusest peab Riigikogu vastu võtma seadused, mis võimaldaksid eristada omavalitsustele kohaliku elu küsimuste otsustamiseks ette nähtud raha riiklike kohustuste täitmiseks mõeldud rahast. Need seadused peavad tagama, et riiklikud kohustused saaksid rahastatud riigieelarvest ja et kohalike ülesannete jaoks oleks omavalitsustel piisavalt raha. Samuti peab Riigikogu looma selguse selles, millised seadusega omavalitsustele pandud ülesanded on riiklikud ja millised olemuselt omavalitsuslikud. Omavalitsused ei pea kulutama kohalike ülesannete jaoks mõeldud raha riiklike kohustuste täitmiseks. Riigieelarve, mis on vastu võetud seaduste alusel, mis nende nõuetega ei arvesta, võib samuti osutada põhiseadusega vastuolus olevaks.

Riigikohtu üldkogu jättis samas otsuses rahuldamata Tallinna Linnavolikogu taotluse tunnistada kehtetuks 2009. aasta esimese lisaelarve seadusega tehtud muudatused tulumaksuseaduses, teeseaduses, töötervishoiu- ja tööohutuse seaduses, valla- ja linnaelarve seaduses ja kahes Vabariigi Valitsuse määruses. Omavalitsusüksustele eraldatava tulumaksuosa vähendamise puhul jäeti taotlus rahuldamata osaliselt põhjusel, et tulenevalt kogu rahastamiskorralduse põhiseadusvastasusest ei olnud selle põhiseaduspärasuse kontrollimine eraldivõetuna võimalik.

Tegemist on Riigikohtu üldkogu kui Eesti kõrgeima õigustmõistva organi viiekümnenda ja senini mahukaima otsusega.

OTSUS [1]

Mailin Aasmäe

kommunikatsioonispetsialist

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/omavalitsuste-rahastamise-korraldus-pohiseadusega-vastuolus#comment-0>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/?id=11&tekst=RK/3-4-1-8-09>